

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 570.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e165440/facsimile.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

ikke var noget ringe Antal, som ved denne Udvalds af den afdøde Kongelovning aarlig vilde udelukke fra Børneskolen, og den afdøde Deputerede angaa ogsaa disse Tilfælde, der han paaberaabte sig, holdt jeg ikke meget fælle, at af de Personer, som dannedes til Forberedingskulsarbejde, ere paa Ererne 16 Procent og i Sydland 13 eller 14 Procent under 20 Aars Alderen. Jeg troer, Kantskoleen var omtrent saaledes; men jeg maa hermed bemærke, at dette, som det synes temmelig høje Procent-Raas angiver ikke — hvilket den afdøde Rigsdagmand gjemte eller antog at angive — hvor mange der aarlig dannedes til Forberedingskulsarbejde, og saalænge vi ikke vide Tallet paa alle dem, som dannedes, kan heller ikke en Deel af det hele Beløb vide, hvor mange der er under 20 Aar. Jeg har ikke funnet andre jaarlige Data, hvoraf dette kunde oplyses; men jeg vilde tillade mig at troe, at det samlede Antal af Børnspersoner, som aarlig dannedes til Forberedingskulsarbejde, efter en Gaal, saaledes som jeg for Tidligere kan antage den, neppe kan angaaes til mere end 200, og jeg troer, at dette endog vil være temmelig højt antaget, og altsaa vil Tallet efter den Procentberegning, som den afdøde Rigsdagmand angav, ikke blive sænderlig stort. Hveraarligt der under Nr. 3 stillede Forslag gaar ud paa at udelukke den sidste Klasse af Udvalds § 7, der udtaler den Forsigtighed, der skulde bestaa for de Personer, der udeluktes af Armeen, til at blive afbrændte, naar fornavnet gjæres, til forskjellige Arbejder i Militærstatens Intereser, har jeg allerede udtalt mig om, at denne Bestemmelse dog neppe kan antages at have de Betænkninger, som jeg har antaget derimod, naar det var Spørgsmaal om at organisere disse Arbeidscompagnier, og det kan navnlig under de nærværende Forhold, hvor det kan være vigtigt at bruge de Arbeidskraften, som uden Støde for de paagældende Personer vilde kunne anvendes i det offentlige Intereser, synes betænkeligt at lade disse Bestemmelser bortfalde. Uvalget har derfor ikke funnet tiltræde noget af disse Forslag, men har troet, ligesom det ikke har tilladt nogen Forandringsforslag til Paragraphen, at den endelste den afdøde Forsamling at vedtage den uden Forandring.

David: Jeg vil ikke, ved at forstyre det af mig og den afdøde Rigsdagmand for Røstetvænske det Distrikt (Væde) stillede Forslag, somme tilbage til hvad jeg under den foreldrige Behandling har udtalt, at jeg finder den Bestemmelse, som § 7 indeholder, at være i og for sig uretfærdig, at være stridende mod den offentlige Mening, som er at opbevare og ikke at afskaffe Straffens indskrænkende Virkning, og at den i en dobbelt Henseende er inconsequent, fordi den giver en Forstrel mellem dem, der have overtraadt Loven og ere derved straffede med Bænd og Død, og imellem dem, som ere derved straffede med offentlig Arbejde, hvoraf Handlingen har været næsten end, og fordi den tillige forstærker Udvalds af Armeen for dem, der ere derved straffede, som Udvalds af Armeen skal have Sted, medens efter den behændte Kongelovning dette ikke gjælder for dem, som engang ere indtraadte i Armeen, idet man kan vedblive at tjene i Armeen, naar man har begaaet de tilsvarende Handlinger, som vilde udelukke fra at indtræde i denne. Jeg skal derimod søge at indestaae nogle af de Indvendinger, som den afdøde Ordfører paa Uvalds § 7 har angivet, fordi jeg ingenlunde kan erkjende, at de indeholde det Mindste, der kunde røkke den Anstalt, at der virkelig i denne Bestemmelse indeholdes en Uretfærdighed eller, om man ikke vil gaare saavidt, en Uretfærdighed. Denne er som meget mere paafaldende, som den i hvilke Grad staar i Modstridning til den Lovens, som man alers søger at gjere gjældende, idet man siger, at man altid skal have Demeritets Intereser for Ære; thi det er vel ingen aritmetisk Bestemmelse, at søge for, at den, som i ulovlige Forhold — og de fleste, som i en ung Alder begaae Forbrydelser, ere deflavere i de ulovlige Forhold, hvori de lavere Classer af Folket saa ofte befinde sig — hvori kan ikke har kun-

net nyde en omhyggelig Opdragelse, hvori kan ikke har høst andet end det Gjemplet for Ære, begaaer en Forbrydelse; ikke for behændig skal hænges med Banerens Drag. Den afdøde Ordfører har i Slutningen af sine Bemærkninger oplyst det Spørgsmaal, hvor stort et Antal de, som i en ung Alder dannedes Forberedingskulsarbejde, da vil udgjøre, thi det er et nok at vide, at de befinde sig til 13 eller 16 pCt. af det hele Antal. Jeg troer ikke, at dette Spørgsmaal har nogen Betydning; thi naar man gjør Uret med Folket, forekommer det mig uden stor Betydning, om man gjør Uret med en eller med ti eller med 100. Men jeg vil oplyse, forsaavidt det lader sig gjere efter de Data, som jeg har ved Haanden, at Antallet dog ikke er saa ringe. Det blev i Aaret 1847 og 1848 (Næste har jeg for Tidligere ikke ved Haanden) indsat i Forberedingskulsarbejde 28 Personer, der vare i følgende Alder: 1 paa 11 Aar, 1 paa 14, 2 paa 15, 2 paa 16, 5 paa 17, 5 paa 18, 5 paa 19 og 7 paa 20 Aar; det er 28 Mennesker alene her i Røstetvænske, og hvor mange der i disse 2 Aar ere indsatte i Viberg Straffeanstalt, ved jeg for Tidligere ikke. Den afdøde Ordfører har ment, at man ved at foreslaa, at Enhver, som er dæmt for en i den offentlige Mening vanærende Handling, skulde sættes i den anden Afdeling af Armeen, vilde fremkalde noget Ubehag, og forment, at dette Ubehag maatte man søge at undgaare ved at holde sig til Straffen; jeg tillader mig at troe, at naar man gjør den dæmt, i den offentlige Mening vanærende Handling til det, som skal bestemmes, hvorvidt Rogen skal have Delagtighed i politiske Rettigheder, og det er det, man har foreslaaet i Udvalds § 3, saa er det ikke alene rigtig, men det vilde være den største Inconsequent, naar man ved Udvalds af politiske Rettigheder vilde holde sig til den vanærende Handling, og derimod til Indtrædelse i Armeen vilde vælge Straffen som det eneste Bestemmelde. Den afdøde Ordfører har dernæst ment, at Forslaget ligger af en indskrænkende Rangel, fordi alle de Indvendinger, som kunne gjæres imod, at Bestemmelde skulde indlemmes i Straffecompauiere, ogsaa kunde gjæres mod Forslaget selv; thi, har han sagt, de, som nedsettes i 2den Afdeling, vilde ogsaa være hængende med Banerens Marke, ja de vilde endog ogsaa være andre Tegn derpaa. Derfor vil jeg tillade mig at sige, at jeg for det Første troer, at den afdøde Ordfører har overseet, at der er en meget væsentlig Forskel paa, om den, der er dæmt for en vanærende Handling, bliver indsat i 2den Afdeling, saaledes som den er oprettet ved Parotbefaling af Dne August 1848, eller om han bliver stillet ind i de aldeles ubehændte Arbeidscompagnier, fordi Parotbefalingen indeholder den Bestemmelse, at den, som er nedsat i 2den Afdeling, men i et Aar har opført sig vel, kan røstes op igjen. Banerens holder da ikke paa ham som et uudsætteligt Merke, hvilket vilde være Tilfældet, hvis han blev stillet ind i Arbeidscompagnierne. At sætte Bestemmelde i 2den Afdeling, og altsaa midlertidig at afbrønde ham af Armeen, er en Raade at underseje paa, om han virkelig er vedbleven i sin flette Tanke og Handlemåde, eller om han ikke ligesom den, der er stillet som Soldat, men har tjent et Aar i 2den Afdeling og vist en god Dygtighed i samme, der redbilligere. Det er det, som Enhver maa søge, der erkjender, at det unge Menneske, som af Rettigheder har friet eller ved endog begaaet en Forbrydelse, hvorefter han efter Kongelovningen haardt maa straffes, dog kan blive til et Menneske, som Samfundet net ikke behøver at sætte tilbage, og herved i meralf eller i anden Henseende staae under dem, hvilke Samfundet opgiere og ikke lader Drag paa, fordi de under lovlige Omstændigheder ikke have været ubjante for Brudelser eller misdelede til at begaae en Forbrydelse. Det er det, der er den store Forskel imellem at blive stillet ind i et Arbeidscompagni og at blive sat i 2den Afdeling, at den, der kommer i hiint, for behændig er hængende for en maaske i en saare ung Alder begaaet Heil-